SM-02A/2026

Postup při řešení porušení školního řádu a ukládání kázeňských opatření

Základní škola a Mateřská škola Choustník, okres Tábor

Účinnost: 15. Října 2026

Verze 1.0

Identifikační údaje dokumentu

Označení	SM-02A/2026
Název	Postup při řešení porušení školního řádu a ukládání kázeňských opatření
Zpracovala:	Mgr. Lucie Michalčíková – zástupkyně ředitelky školy Mgr. Jiří Semorád – metodik prevence
Projednáno na pedagogické radě dne:	24.9.2026
Schváleno školskou radou dne:	15.10.2026
Verze	1.0
Datum vydání	1.10. 2026
Datum účinnosti	15.10. 2026
Revize	Dle potřeby a legislativních požadavků
Skartační znak	A10
Nahrazuje	Doplňuje Školní řád vydaný dne 1.9.2026

Mgr. Marcela Hájek Rytířová

Digitálně podepsal Mgr. Marcela Hájek Rytířová
Datum: 2026.10.15 17:11:54 +02'00'

Historie verzí

Verze	Datum	Popis změny	Schválil
1.0	1.října 2026	První vydání dokumentu	Ředitelka školy

POSTUP PŘI ŘEŠENÍ PORUŠOVÁNÍ PRAVIDEL A UKLÁDÁNÍ KÁZEŇSKÝCH OPATŘENÍ
„Kde se z malých krůčků stávají jisté kroky do života.“

1. SMYSL DOKUMENTU

Cílem tohoto dokumentu je nastavit **jednotný, předvídatelný a srozumitelný postup školy při řešení porušování pravidel**.

Chceme, aby žáci:

- věděli, co od nich škola očekává,
- rozuměli tomu, co se stane, pokud pravidlo poruší,
- měli možnost své chování napravit,
- zažívali přiměřenou a předvídatelnou reakci dospělých,
- vnímali, že kázeňské opatření není pouze trestem, ale především prostředkem k nápravě.

Pro pedagogy je dokument vodítkem k tomu, aby **obdobné situace řešili obdobným způsobem** a aby mezi jednotlivými učiteli nevznikaly výrazné rozdíly v přístupu.

2. ZÁKLADNÍ PRINCIP ŠKOLY: *„Kde se z malých krůčků stávají jisté kroky do života.“*

Nechceme žáky jen trestat za chyby. Chceme jim pomáhat, aby pochopili a respektovali hranice, převzali odpovědnost za své jednání a vést je k nápravě. Proto se snažíme reagovat na nevhodné chování **včas, klidně, předvídatelně a přiměřeně**. Drobné porušení pravidel samo o sobě nemusí být důvodem ke kázeňskému opatření. Nejprve dostává žák možnost své chování změnit.

Současně platí, že **závažné jednání se neposuzuje podle počtu předchozích poznámek.** Pokud se žák dopustí jednorázově závažného porušení pravidel, může škola přistoupit přímo k odpovídajícímu kázeňskému opatření.

3. ZÁKLADNÍ PRINCIPY PŘI ŘEŠENÍ NEVHODNÉHO CHOVÁNÍ

Při řešení porušení pravidel postupujeme podle následujících zásad.

1. **Přiměřenost -** Reakce školy odpovídá závažnosti jednání, věku a vyspělosti žáka a okolnostem konkrétní situace.
2. **Jednotnost -** Pedagogové postupují podle společně dohodnutých pravidel.

3. **Předvídatelnost -** Žák má vědět, co může následovat, pokud své chování nezmění.
4. **Postupnost -** U méně závažného chování postupujeme od mírnějších pedagogických reakcí k výraznějším.
5. **Možnost nápravy -** Každý žák má dostat možnost své chování napravit, pokud to charakter situace umožňuje.
6. **Odpovědnost -** Žák je veden k pochopení důsledků svého jednání a k převzetí odpovědnosti.
7. **Závažnost má přednost před počítáním -** Závažný přestupek může vést přímo k vyššímu kázeňskému opatření.
8. **Spolupráce -** Při opakovaných problémech spolupracují vyučující, třídní učitel, zákonní zástupci, poradenské služby ve škole (MAJÁK) a podle potřeby vedení školy.

4. PORUŠENÍ PRAVIDEL – základní rozhodovací schéma

Schéma představuje běžný postup u méně závažného a opakovaného porušování pravidel. U závažného jednání lze jednotlivé stupně přeskočit.

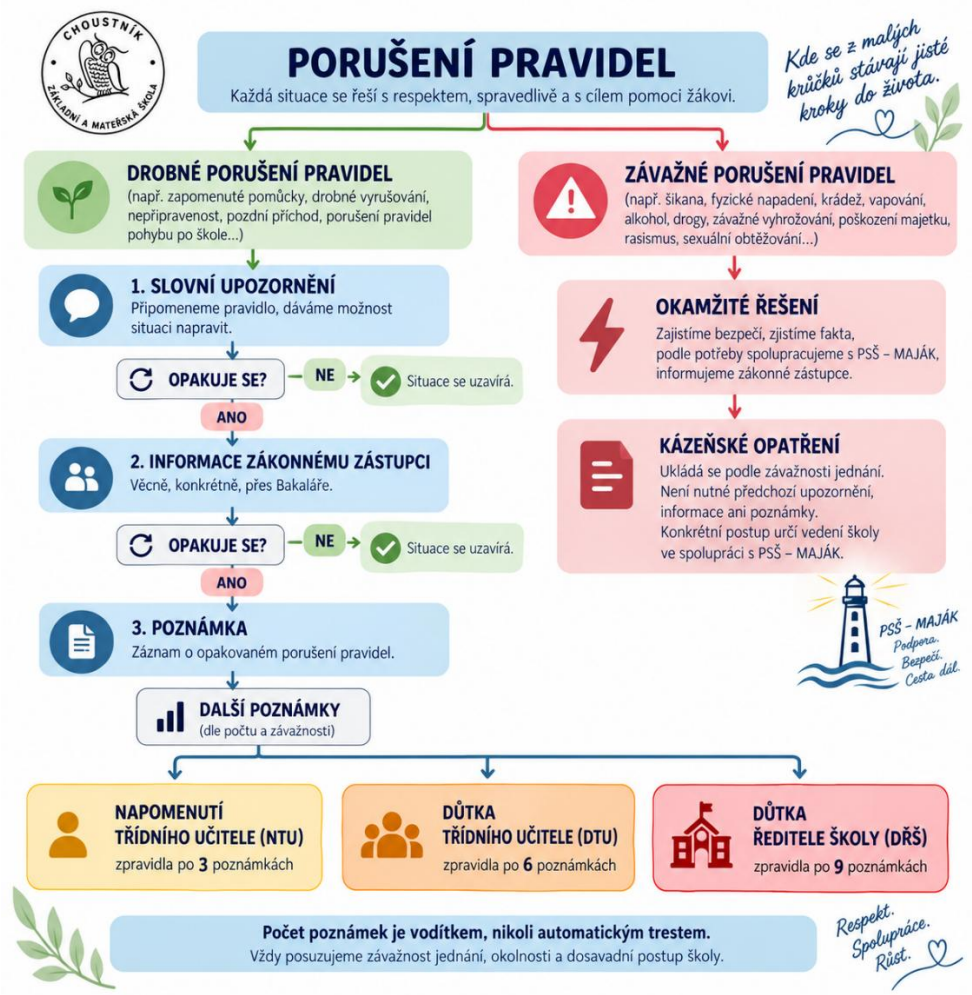

5. VÝKLAD JEDNOTLIVÝCH POJMŮ

Společně používáme následující vymezení.

1) **Jednorázové porušení -** První výskyt konkrétního nevhodného chování, které lze vzhledem k jeho závažnosti řešit běžnou pedagogickou reakcí. (Př.**:** Žák poprvé nemá pomůcky.)
2) **Opakované porušení -** Stejné nebo obdobné nevhodné chování se znovu objeví **po předchozím upozornění nebo jiné pedagogické reakci** a žák své chování nezměnil. U běžných drobných přestupků se za opakované považuje zpravidla **druhý a další výskyt**.
3) **Výrazně opakované porušování -** Nevhodné chování pokračuje **navzdory předchozím pedagogickým krokům a informování zákonného zástupce**.
4) **Soustavné porušování -** Opakované porušování pravidel, které:
   - se objevuje v průběhu delšího období,
   - týká se stejného nebo obdobného typu chování,
   - pokračuje navzdory předchozím pedagogickým opatřením,

- a žák zatím neprokázal dostatečnou snahu o změnu.

Samotný počet dnů nebo týdnů není rozhodující. Důležitý je především průběh situace a účinnost předchozích kroků.

5) **Závažné porušení -** Jednání, které svou povahou nebo důsledky výrazně narušuje bezpečnost, důstojnost, zdraví, majetek nebo práva druhých. U takovéhoto porušení **nemusí předcházet slovní upozornění, informace ZZ ani poznámky**.

6. STUPNĚ REAKCE ŠKOLY

1. Slovní upozornění

Používáme při prvním nebo drobném porušení pravidel. Cílem je:

- ✓ zastavit nevhodné chování,
- ✓ připomenout pravidlo,
- ✓ dát žákovi možnost situaci napravit.

Pokud žák své chování změní, **situaci dále neevidujeme jako kázeňský přestupek**.

2. Informace zákonnému zástupci

Pokud se stejné nebo obdobné drobné porušení pravidel opakuje, informuje pedagog ZZ prostřednictvím Bakalářů zprávou, která je věcná, stručná, konkrétní, bez hodnotících či zesměšňujících formulací. Obsahuje: **Co se stalo – jak pedagog reagoval – co očekáváme do budoucna.**

3. Poznámka

Poznámku používáme, když:

- ✓ žák pokračuje v nevhodném chování i po předchozí pedagogické reakci a informování ZZ,
- ✓ nebo jde o jednání, které již svou intenzitou vyžaduje výraznější upozornění.

Poznámka není kázeňským opatřením, je interním pedagogickým záznamem, který slouží mimo jiné jako podklad pro další postup školy.

7. ŠKÁLA POZNÁMEK A KÁZEŇSKÝCH OPATŘENÍ

Platná legislativa na ZŠ stanoví tato kázeňská opatření:

1. **napomenutí,**
2. **důtka,**
3. **důtka ředitele školy.**

Napomenutí a důtku ukládá třídní učitel nebo ředitelem pověřený pedagogický pracovník; důtku ředitele ukládá ředitel školy. Pedagogická rada o důtce ředitele školy nehlasuje (rozhodnutí je čistě na řediteli školy), ale projednání přestupku v chování žáka pedagogickou radou je zákonnou

podmínkou. Uložení kázeňského opatření a jeho důvody musí být neprodleně oznámeny žákovi a jeho zákonnému zástupci v průběhu jednotlivých klasifikačních období. Opatření se zaznamenává do dokumentace školy.

ZZ má právo na vyjádření k události.

Po udělení kázeňského opatření se počet poznámek **nevymazává**, ale předchozí opatření se zohledňuje při posuzování dalšího vývoje.

Důtka ředitele školy se ukládá po projednání na pedagogické radě.

8. PŘEHLED MÉNĚ ZÁVAŽNÝCH PORUŠENÍ PRAVIDEL

- nepřezutí,
- nepřinesení pomůcek,
- nepřipravenost na vyučování,
- zapomenutí domácího úkolu,
- neplnění úkolů zadaných učitelem,
- pozdní příchod na vyučování,

- drobné vyrušování při vyučování,
- jednorázové nevhodné vyjadřování, vulgarismy mezi žáky, učiteli,
- nevhodné používání pomůcek,
- nevhodné a obtěžující doteky mezi spolužáky,
- žvýkání ve škole,
- užívání kofeinových nápojů ve škole,

- nedodržení pravidel pohybu po škole (neopodstatněné návštěvy jiných tříd, nošení pokrývky hlavy bez racionálního důvodu)
- nevhodné používání mobilního telefonu a chytrých hodinek při vyučování, o přestávkách či na školní akci,
- další obdobná drobná porušení školního řádu.

POSTUP ŘEŠENÍ PORUŠENÍ PRAVIDEL

VÝSKYT	REAKCE ŠKOLY	CO TO ZNAMENÁ	DALŠÍ POSTUP
První výskyt	**slovní upozornění**	Žák je upozorněn na nevhodné chování a dostává možnost své chování napravit.	Pokud žák své chování změní, situace se uzavírá. Při opakování následuje informace ZZ.
opakování	**informace ZZ**	Škola informuje zákonné zástupce o opakovaném porušování pravidel.	Pokud žák své chování změní, situace se uzavírá. Při dalším opakování následuje poznámka.
další opakování	**poznámka**	Do dokumentace školy je zaznamenáno další porušení pravidel.	Pokud žák své chování změní, situace se uzavírá. Při dalších poznámkách následuje kázeňské opatření.
další opakování	**kázeňské opatření**	Podle počtu poznámek a závažnosti jednání může být uděleno napomenutí, důtka nebo důtka ředitele školy.	Individuální vyhodnocení situace vede třídní učitel, vedení školy a PŠŠ – MAJÁK.

Cílem je včas zastavit nevhodné chování, vést žáka k odpovědnosti a dát mu možnost své jednání napravit.

9. ZÁVAŽNÉ PORUŠENÍ PRAVIDEL

Za závažná nebo zvlášť závažná jednání považujeme zejména:

- šikanu,
- kyberšikanu,
- fyzické napadení,
- závažné vyhrožování,
- závažné ponižování nebo úmyslné ubližování,
- krádež,
- úmyslné závažné poškození majetku,
- projevy rasismu, xenofobie nebo jiné závažné nesnášenlivosti,
- užívání alkoholu,
- užívání nikotinových výrobků v rozporu se školním řádem,
- vapování ve škole nebo na školní akci,

- přechovávání či distribuci návykových látek,
- přinesení nebezpečného předmětu či zbraně,
- závažné sexuálně nevhodné jednání nebo sexuální obtěžování,
- svévolné opuštění školy nebo školní akce,
- jednání závažně ohrožující zdraví nebo bezpečnost,
- závažné úmyslné podvádění či manipulaci s dokumenty,
- další jednání, které svou povahou výrazně narušuje bezpečnost nebo důstojnost osob.

Závažný přestupek může být důvodem k přímému uložení kázeňského opatření.

Konkrétní opatření se určí podle:

- závažnosti jednání,
- okolností,
- míry zavinění,
- věku a vyspělosti žáka,
- následků jednání,
- předchozího chování,
- účinnosti předchozích pedagogických opatření.

10. ORIENTAČNÍ ŠKÁLA ZÁVAŽNÝCH JEDNÁNÍ

CHOUSTNÍK ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ ŠKOLA

Orientační škála závažných jednání

U závažného jednání se počet poznámek nepočítá.
Konkrétní opatření se určí podle závažnosti jednání, okolností a individuální situace.

Kde se z malých krůčků stávají jisté kroky do života.

Jednání	Obvyklá reakce
Opakované drobné porušování pravidel	**NTU**
Opakované porušování po NTU	**DTU**
Opakované porušování po DTU	**DŘŠ**
Závažné jednorázové porušení	**DTU nebo DŘŠ podle závažnosti**
Fyzické napadení	zpravidla **DTU/DŘŠ**
Šikana	zpravidla **DŘŠ**
Kyberšikana	podle závažnosti **DTU/DŘŠ**
Krádež	**DTU/DŘŠ** podle okolností
Úmyslné závažné poškození majetku	**DTU/DŘŠ**
Vapování / užívání nikotinového výrobku ve škole	**DTU**, při závažnosti či opakování **DŘŠ**
Alkohol	zpravidla **DŘŠ**
Přechovávání/distribuce návykové látky	**DŘŠ** + další postup dle situace
Zbraň/nebezpečný předmět	**DŘŠ** + další postup dle situace
Závažné vyhrožování	**DTU/DŘŠ**
Závažný rasismus/xenofobie	**DŘŠ**
Závažné sexuální obtěžování	**DŘŠ**

Tabulka je orientační, nikoli automatická.
Vždy posuzujeme závažnost jednání, okolnosti a dosavadní postup školy.

11. SPECIFICKY K ŠIKANĚ

Při podezření na šikanu škola postupuje podle **samostatného školního postupu pro řešení šikany**. Do řešení se podle potřeby zapojují:

- třídní učitel,
- metodik prevence,
- výchovný poradce,
- školní psycholog,
- vedení školy.

12. ROLE JEDNOTLIVÝCH PRACOVNÍKŮ

Pedagogický pracovník

- řeší běžné drobné přestupky,
- upozorňuje žáka na nevhodnost chování,
- informuje ZZ přes Bakaláře,
- zapisuje poznámky přes Bakaláře,
- informuje třídního učitele o opakovaném nebo závažnějším chování.

Třídní učitel

- sleduje celkový vývoj chování žáka,
- koordinuje informace od ostatních vyučujících,
- komunikuje se ZZ žáka,
- vyhodnocuje počet a charakter poznámek,
- ukládá napomenutí a důtku v rámci svých kompetencí,
- při závažnějších případech spolupracuje s PSŠ a vedením.

Metodik prevence

Zapojí se zejména při:

- šikaně,
- kyberšikaně,
- agresivitě,
- návykových látkách,
- rizikovém chování,
- závažných vztahových problémech.

Výchovný poradce

Podílí se zejména na:

- komplexním posouzení situace,
- práci se žákem se SVP, pokud je relevantní,

- spolupráci s rodinou,
- koordinaci podpůrných opatření,
- řešení dlouhodobějších výchovných problémů.

Vedení školy

- rozhoduje o důtce ředitele školy,
- koordinuje řešení závažných případů,
- zajišťuje jednotnost postupu školy,
- zajišťuje případnou spolupráci s dalšími institucemi.

13. KDYŽ KÁZEŇSKÉ OPATŘENÍ NEPOMÁHÁ

Pokud se nevhodné chování opakuje i přes uložené kázeňské opatření, zjišťujeme, proč dosavadní opatření nefungují.

Může být potřeba:

- individuální rozhovor se žákem,
- jednání se ZZ žáka s písemným záznamem,
- stanovení konkrétního cíle v chování žáka (se žákem, ZZ),
- dohoda o změně chování,
- podpůrný plán – IVýP (individuální výchovný plán),
- zapojení PSŠ - MAJÁKu,
- práce s třídním kolektivem,
- další odborná intervence (krajský metodik prevence, SVP apod.).

14. NÁPRAVA

Pokud to situace umožňuje, žák je veden k nápravě, která nenahrazuje automaticky kázeňské opatření. Může jít například o:

- omluvu,
- uvedení věci do původního stavu,
- náhradu nebo odstranění škody podle možností a právních pravidel,
- napravení vztahu,
- reflexi situace,
- dohodu o dalším postupu.

15. ZNÁMKA Z CHOVÁNÍ

Hodnocení chování představuje **celkové hodnocení chování žáka za dané pololetí**. Vychází se zejména z průběhu jeho chování v hodnoceném období, závažnosti a četnosti porušování povinností stanovených školním řádem, okolností jednotlivých případů, dosavadního postupu školy a míry změny chování žáka. **Snížené hodnocení chování nemusí být podmíněno předchozím uložením konkrétního kázeňského opatření.** Snížená známka z chování se nepřenáší do dalšího pololetí, avšak škola může při hodnocení chování v dalším období přihlédnout k celkovému vývoji žáka.

Při klasifikaci se chování hodnotí stupni:

1 – velmi dobré
2 – uspokojivé
3 – neuspokojivé

Kritéria pro sníženou známku z chování

Stupeň 2 – uspokojivé může být žákovi udělen zejména v případě, kdy jeho chování v průběhu pololetí opakovaně nebo závažně porušuje povinnosti stanovené školním řádem a dosavadní pedagogická a kázeňská opatření nevedla k dostatečné změně chování.

Stupeň 3 – neuspokojivé může být žákovi udělen zejména v případě závažného nebo opakovaného porušování povinností stanovených školním řádem, které výrazně narušuje bezpečnost, důstojnost nebo práva ostatních osob či chod školy, a to zejména tehdy, pokud předchozí pedagogická a kázeňská opatření nevedla k nápravě.

Postup při hodnocení chování

1. **Třídní učitel shromažďuje podklady** pro hodnocení chování žáka za dané pololetí, zejména informace o porušování školního řádu, uložených kázeňských opatřeních, předchozích opatřeních školy a vývoji chování žáka.

2. **Návrh na snížený stupeň z chování předkládá třídní učitel** řediteli školy před uzavřením hodnocení za příslušné pololetí. K návrhu mohou přispět také ostatní pedagogičtí pracovníci a členové PSŠ – MAJÁK.

3. **Návrh je projednán pedagogickou radou.** Pedagogická rada je poradním orgánem ředitele školy; při svém rozhodování ředitel k jejímu názoru přihlédne.

4. **O výsledném hodnocení chování rozhoduje škola v souladu s pravidly hodnocení stanovenými ve školním řádu.** Hodnocení je součástí vysvědčení.

5. Zákonný zástupce žáka je o sníženém hodnocení chování a důvodech informován třídním učitelem před uzavřením hodnocení. **Výsledný stupeň hodnocení je** následně **uveden na vysvědčení**.

V případě pochybností o správnosti hodnocení může zákonný zástupce požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení ve lhůtě stanovené školským zákonem (do 3 pracovních dnů). Při přezkoumání hodnocení chování se posuzuje zejména dodržení pravidel a kritérií hodnocení stanovených školním řádem.

16. JEDNODUCHÉ PRAVIDLO PRO ŽÁKY

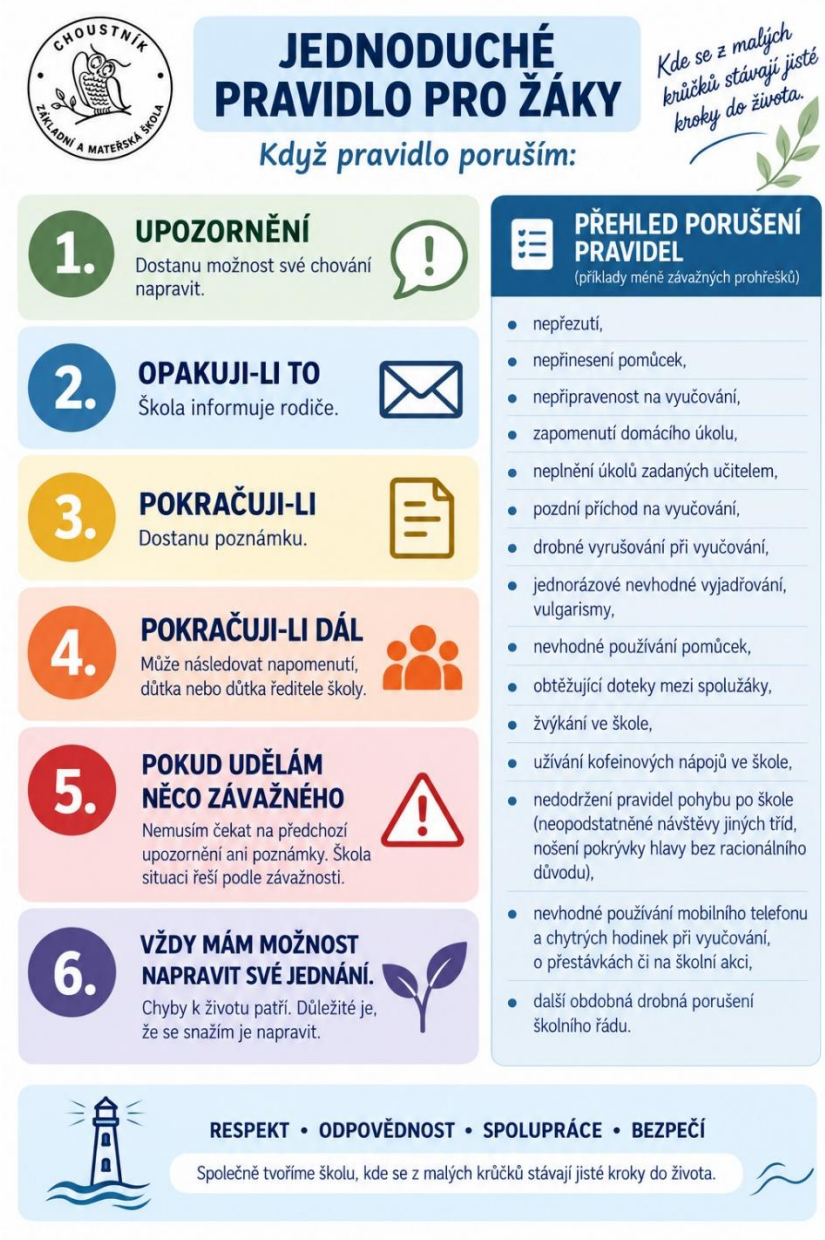

CÍLEM KÁZEŇSKÉHO SYSTÉMU NENÍ NASBÍRAT CO NEJVÍCE DŮVODŮ K POTRESTÁNÍ ŽÁKA.
CÍLEM JE VČAS ZASTAVIT NEVHODNÉ CHOVÁNÍ, VÉST ŽÁKA K ODPOVĚDNOSTI
A VYTVOŘIT BEZPEČNÉ PROSTŘEDÍ PRO VŠECHNY.